

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту та адміністрування

Надія Буняк

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З
МЕНЕДЖМЕНТУ**

Луцьк
2022

УДК 658:005.7

Б 91

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 2 від 19.10.22).

Рецензент: Проць Н.В. – к.е.н., доцент кафедри фінансів Волинського національного університету імені Лесі Українки

Буняк Н.М.

Б 91 Методичні вказівки до виконання курсової роботи з менеджменту. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 32 с.

Анотація: навчально-методичне видання містить основні вимоги до виконання курсової роботи з менеджменту, рекомендації щодо вибору теми, її структури та технічного оформлення.

Рекомендовано студентам 2-го курсу спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент».

УДК 658:005.7

© Буняк Н.М., 2022

© Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Загальні положення	6
2. Основні етапи написання курсової роботи	7
3. Вибір теми курсової роботи	8
4. Підбір літератури	8
5. Структура курсової роботи	8
6. Оформлення курсової роботи	11
7. Заходи щодо запобігання академічного плагіату	16
8. Захист курсової роботи	18
9. Рекомендована література	21
Додатки	25

ВСТУП

Ускладнення зовнішнього середовища функціонування організацій та динамічний характер його зміни вимагає від сучасних менеджерів усіх рівнів управління нових знань та навичок, які б відповідали сучасним реаліям та викликам часу. Фахівці в галузі менеджменту повинні вміти виконувати функції планування, організування, мотивування, регулювання, контролювання праці працівників для досягнення стратегічних та тактичних цілей організації. Процес формування фахівців нової генерації повинен передбачати поряд із теоретичною підготовкою розвиток навичок практичної діяльності, формування вмінь самостійного розв'язання конкретних професійних завдань.

Курсова робота є однією з найважливіших форм навчального процесу. Вона спрямована переважно на практичну підготовку здобувачів освіти, стимулює розвиток творчого мислення, дозволяє систематизувати та поглибити отримані знання, набути навички самостійної роботи з елементами творчого пошуку та ініціативності. Рівень її виконання свідчить про ступінь засвоєння здобувачами освіти теоретичних знань, а також оволодіння навиками їхнього практичного використання.

За своїм призначенням курсова робота повинна допомогти здобувачам освіти теоретично підготуватись до вирішення складних управлінських проблем в умовах знаннєвої економіки. Водночас вона повинна відображати їхню здатність працювати з науковою літературою, поєднувати теоретичні знання з практичною діяльністю, розробляти та формулювати обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення процесів, які були проаналізовані в роботі, репрезентувати результати своїх досліджень

У процесі написання курсової роботи здобувачі освіти вдосконалюють і розвивають такі навички та вміння, як самостійно формулювати проблему дослідження; визначати мету, основні завдання, предмет, об'єкт дослідження; здійснювати пошук і добір потрібної наукової інформації; аналізувати різні аспекти управлінської діяльності; логічно та аргументовано висловлювати свої думки; робити обґрунтовані висновки; правильно оформлювати науково-довідковий матеріал; публічно захищати підготовлену роботу (робити наукові повідомлення, відповідати на запитання, захищати свою точку зору тощо).

Мета методичної розробки – допомогти здобувачам освіти в написанні та оформленні курсової роботи з менеджменту. В основу покладено вимоги нормативних документів (державних стандартів) щодо оформлення складових робити, а також використано рекомендації, що містяться в різних довідкових матеріалах.

Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної

діяльності.

ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні компетентності

СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

Програмні результати навчання

ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Загалом виконання здобувачами курсової роботи сприяє поєднанню в цілісну систему знань про організацію як об'єкт управління, що, зі свого боку, дозволяє майбутнім менеджерам, сформулювати чіткі уявлення про природу й різноманітність функцій менеджменту сучасного підприємства та навчитись реалізувати їх на практиці.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою курсової роботи – є систематизація, закріплення та розширення теоретичних і практичних знань здобувачів освіти, застосування їх у вирішенні конкретних наукових та виробничих управлінських завдань.

Завдання курсової роботи:

- глибоке вивчення однієї із конкретних проблем менеджменту в теоретичному та прикладному аспектах;
- оволодіння методами наукового дослідження;
- формування у здобувачів вищої освіти вмінь самостійно працювати з навчально-методичною, науковою літературою;
- вироблення умінь пошуку та систематизації необхідної теоретичної та практичної інформації;
- набуття практичних навичок щодо розв'язання актуальних питань менеджменту.

Тема курсової роботи, що обирається здобувачем вищої освіти, повинна:

- бути актуальною;
- носити комплексний характер, тобто при її виконанні слід враховувати управлінські, економічні, соціальні та інші аспекти об'єкта дослідження;
- мати елементи самостійного дослідження теоретичних та практичних аспектів проблеми;
- носити творчий характер, відобразити досягнення зарубіжної науки та передовий вітчизняний досвід;
- мати практичну орієнтацію, тобто містити обґрунтовані пропозиції щодо підвищення ефективності управління виробничо-господарською діяльністю підприємства;
- містити елементи нового при формуванні завдань, прийомів їх вирішення, методів аналізу ситуації, яка склалася;
- бути логічно завершеною.

Основні критерії виконання курсової роботи стосуються:

- *теоретичного рівня роботи* – глибокого аналізу проблеми, що вивчається, використання різних концептуальних підходів і наукових знань, що пояснюють різні явища й події у сфері управління з позиції сьогодення. Заразом здобувач вищої освіти повинен достатньо повно розкрити основні поняття і терміни, що стосуються проблеми курсової роботи, включити у зміст матеріалу тільки об'єктивні факти та реальні практичні приклади. Висвітлення змісту має бути доведеним, науково-аргументованим, а не декларативним. Теоретичні положення та висновки мають базуватись на конкретних матеріалах реальної дійсності. Факти та приклади не повинні бути випадковими, а мають бути типовими;

– *дослідницького характеру* – у курсовій роботі повинні міститись елементи дослідження: вивчення достатньої кількості опублікованих джерел (нормативних документів, монографій, періодичних видань та інших розробок) вітчизняних і зарубіжних авторів; систематизація та аналіз різних думок і підходів, формування власної точки зору на проблему, що розглядається; порівняння теоретичних поглядів вчених і практичної діяльності вітчизняних й зарубіжних організацій; розробка висновків, рекомендацій;

– *граматності оформлення* – у роботі не повинно бути граматичних та стилістичних помилок, вона повинна бути написана літературною мовою, з використанням коротких речень і загальноприйнятих скорочень; разом необхідно дотримуватись правил цитування, оформлення зносок, списку використаної літератури.

2. ОСНОВНІ ЕТАПИ НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Успішне виконання курсової роботи багато в чому залежить від правильної організації її підготовки та написання, а також дотримання основних вимог, які до неї ставляться.

Для раціональної організації праці над курсовою роботою здобувачу вищої освіти доцільно правильно розподілити свій час. Допоможе в цьому певний алгоритм написання курсової роботи, який містить такі етапи:

1-й етап – вибір теми;

2-й етап – узгодження і (якщо необхідно) корегування вибраної теми з викладачем, обговорення принципової логічної структури роботи та попереднього списку необхідної літератури;

3-й етап – складання попереднього змісту роботи й списку літератури;

4-й етап – представлення початкового плану курсової роботи й затвердження його викладачем;

5-й етап – робота з необхідною літературою;

6-й етап – написання вступу: обґрунтування актуальності теми дослідження, визначення мети, завдань, об'єкта та предмета, методів дослідження;

7-й етап – написання основної частини курсової роботи;

8-й етап – написання висновків, перевірка адекватності отриманих результатів меті та завданням, які визначені у вступі;

9-й етап – оформлення курсової роботи загалом згідно з вимогами та задачею її на кафедрі у встановлені терміни;

10-й етап – аналіз отриманого попереднього відзиву викладача та підготовка до захисту;

11-й етап – захист курсової роботи.

3. ВИБІР ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Здобувач вищої освіти самостійно або з допомогою викладача вибирає із затвердженого переліку, який щорічно оновлюється, тему своєї майбутньої курсової роботи. Вибір теми з числа рекомендованих дозволяє уникнути некоректного і вузького висвітлення питання. Водночас в окремих випадках здобувач вищої освіти має право сам запропонувати тему, якої немає у переліку, однак вона повинна бути узгоджена з керівником Недотримання цієї вимоги може призвести до повернення вже написаної курсової роботи без її рецензування. Тема курсової роботи затверджується науковим керівником. Від її формування залежить не тільки якість роботи, але й можливість її виконання.

4. ПІДБІР ЛІТЕРАТУРИ

Після вибору теми та узгодження її з викладачем здобувач освіти самостійно розпочинає підбір літературних джерел та нормативних актів з вибраної тематики. Водночас варто зауважити, що тема курсової роботи розкривається не лише на основі вивчення матеріалів підручників та навчальних посібників, але й монографій, статей у журналах, збірниках наукових конференцій, довідниках тощо. У списку використаної літератури має бути не менше 45-и назв різноманітних джерел.

Підібрані літературні джерела спочатку потрібно детально опрацювати і скласти попередній план курсової роботи, який в подальшому буде уточнюватися і доповнюватися. Робота повинна виконуватись самостійно, без копіювання тексту підручника.

5. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Рекомендується така структура курсової роботи:

- титульний аркуш (додаток А);
- зміст;
- вступ (розкриття актуальності вибраної теми, об'єкта та предмета дослідження, мети й основних завдань, застосованих методів);
- основна частина (огляд літературних джерел з вибраної теми, аналіз відповідних темі понять, наукових положень, ступеня розробленості проблеми, опрацювання методичних підходів до оцінки предмета дослідження);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

Рекомендований зміст структурних розділів курсової роботи

Зміст (додаток Б)

Зміст містить назви всіх розділів, підрозділів курсової роботи з відповідними номерами сторінок, з яких вони починаються. Всі цифрові позначення сторінок повинні бути розміщені в одному стовпчику (колонці) з правого боку аркуша.

Вступ (додаток В)

У вступі необхідно обґрунтувати актуальність і важливість теми, сформулювати мету і завдання, які будуть розв'язані, визначити об'єкт і предмет дослідження, подати перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети.

Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу та напрямів розв'язання проблеми, обґрунтування необхідності досліджень для підприємств та організацій.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для дослідження

Предмет дослідження – це найбільш значущі властивості об'єкта, окремі його аспекти, сегменти чи взаємозв'язки, які підлягають вивченню. Він міститься в межах об'єкта дослідження.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження.

Методи дослідження – спосіб набуття достовірних наукових знань, умінь та практичних навичок у різних сферах діяльності.

В курсовій роботі подається перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитись в логічності та прийнятності вибору саме цих методів. Щоб отримати достовірні результати, рекомендується використовувати різноманітні методи.

Приклад формулювання деяких елементів вступу курсової роботи наведений у додатку Б.

Обсяг вступу не повинен перевищувати 2 сторінки.

Основна частина.

У курсовій роботі на основі аналізу літературних джерел викладаються теоретичні положення теми, визначаються дискусійні невирішені аспекти проблеми, що розглядається, виходячи з рівня її розробленості у сучасній вітчизняній та зарубіжній літературі. При цьому важливо порівняти різні погляди на проблему, використати опубліковані фактичні дані із посиланням на джерела. Текст бажано проілюструвати текст графічними матеріалами – схемами, графіками, діаграмами тощо. Обов'язково повинні бути посилання на

використані джерела.

Рекомендується розглядати питання у наступному порядку.

Економічна сутність, форми, поняття предмета дослідження

В цьому підрозділі наводяться означення основних понять, які стосуються обраної теми. Там, де є різні інтерпретації, бажано навести їх із вказівкою тих варіантів, до яких схиляється автор. Необхідно розкрити сутність, значення, класифікаційні характеристики, історію та сучасні тенденції предмету дослідження. Він має складати близько 25 % обсягу основного розділу.

Аналіз стану та особливостей проблеми, що розглядається

В цьому підрозділі розглядається динаміка розвитку проблемного питання в науці управління, характеризується її стан в теорії та практиці управління в Україні. Слід віднайти найновіші приклади виникнення досліджуваної проблеми, методи та наслідки її вирішення. Він має складати 35 % обсягу теоретичного розділу.

Методичні підходи до оцінки предмета дослідження

У цьому розділі слід описати використовувані моделі та методи (вербального опису, математичні прийоми, таблично-графічні способи) аналізу й проектування, які використовуються для оцінки предмета дослідження. Він має складати 40 % обсягу теоретичного розділу.

Висновки.

У висновках викладаються найважливіші наукові та практичні результати, одержані в результаті дослідження. За змістом висновки мають бути пов'язані зі структурою роботи і впливати із завдань дослідження.

Висновки повинні бути стислими та повною мірою відображати матеріал, викладений в курсовій роботі.

Список використаних джерел.

У списку повинні міститися усі використані літературні джерела вітчизняних і зарубіжних видань, словники, законодавчі та інші нормативно-правові акти тощо.

З кількох можливих способів упорядкування матеріалу у списку (за алфавітом, за порядком згадування, за видом джерела) найбільш вживаним є розміщення прізвищ авторів або назв творів за алфавітом.

Бібліографічний опис джерел та літератури складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної або видавничої справи (Інформація та документація. Бібліографічне посилання: Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 <http://aphd.ua/pryklady-oformlennia-bibliografichnoho-opysuvidpovidno-do-dstu-83022015/>). Якщо список містить посилання на літературу та джерела, записані як кириличними літерами, так і латинськими, то спочатку потрібно подавати ті, які записані кирилицею, а потім латиницею (за абеткою)

Додатки.

Додатки до курсової роботи мають містити інформаційні матеріали, що становлять базу аналітичних досліджень згідно з обраною темою.

За необхідності до додатків доцільно включити допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи (інструкції, методики, опис алгоритмів дій тощо); ілюстрації допоміжного характеру (таблиці, діаграми, схеми, графіки, карти тощо); формули і розрахунки, зразки анкет, тестів, опитувальних листів та ін. На кожен додаток повинно бути посилання в тексті.

6. ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна бути виконана й оформлена з додержанням вимог до наукових робіт.

Оптимальний обсяг курсової роботи – 30-40 друкованих сторінок, список використаної літератури – не менше 45 джерел.

Обов'язковою вимогою до курсової роботи є написання її державною мовою, за винятком списку використаної літератури, де використане джерело записується мовою видання.

Цитати з цих джерел наводяться в тексті виключно українською мовою.

Текст курсової роботи набирається на комп'ютері на одному звороті аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм).

Основний текст роботи друкують з одного боку аркуша через 1,5 комп'ютерних інтервали шрифтом Times NewRoman, розмір шрифту – 14. Абзацний відступ – 1,25 мм. Текст необхідно друкувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий – 30 мм, верхній, нижній – 20 мм, правий – 10 мм. У тексті документа необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності та чіткості зображення.

Помилки, описки та графічні неточності можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці виправленого тексту (графіки) машинописним способом або від руки. Виправлення повинно бути чорного кольору.

Текст курсової роботи повинен бути стислий, точний та логічно послідовний. Текст викладають, дотримуючись норм чинного українського правопису (зі змінами і доповненнями 2019 р.), використовуючи стиль ділового мовлення, необхідний для службових документів. Потрібно користуватися усталеною лексикою, наявною в академічних словниках, дотримуватися прийнятої наукової термінології, умовних символів та скорочень, уникати діалектизмів, засобів художнього стилю, нових запозичень тощо.

Текст основної частини поділяють на розділи, підрозділи, пункти і підпункти. Заголовки структурних частин «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ

СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з кількох речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу.

Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки (крім назв підрозділів і пунктів у межах розділу).

Не допускається розташування назв розділів, підрозділів, а також пунктів і підпунктів у нижній частині сторінки, якщо після неї міститься лише один рядок тексту.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 2-м інтервалам.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знаку №.

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини курсової роботи як «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» не мають порядкового номера. Інші розділи, підрозділи, пункти, підпункти нумерують арабськими цифрами. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу й порядкового номера підрозділу, відокремленого крапкою. Після номера підрозділу (підпункту) ставлять крапку (наприклад: 1.1.; 1.3.; 1.2.4.). Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. У кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок пункту.

Всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини, нумерують звичайно. Рисунки і таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок документа.

Ілюстрації (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) потрібно розташовувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації повинні бути посилання у тексті.

Якщо ілюстрації створені не автором роботи, необхідно зробити певні посилання, дотримуючись вимог чинного законодавства щодо авторських прав.

Креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, які містяться у тексті, повинні відповідати вимогам державних стандартів.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розташовують безпосередньо під зображенням. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (надпис під рисунком). Ілюстрації позначають словом «Рисунок...», яке разом із назвою ілюстрації розташовують після пояснювальних даних. Наприклад: «Рисунок 4.2. Діаграма розвитку...» або «Рис. 4.2. Діаграма розвитку...».

Ілюстрації потрібно нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад, другий рисунок третього розділу позначається як «Рисунок 3.2» або «Рис. 3.2». Посилання на ілюстрації роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «Рис. 1.2».

Цифровий матеріал здебільшого оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання у тексті.

Таблиці потрібно нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу (за винятком додатків). Номер таблиці складається з номера розділу й порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою. Наприклад: друга таблиця третього розділу позначається як «Таблиця 3.2».

Слово «Таблиця» вказують один раз праворуч над першою частиною таблиці. Якщо таблиця переходить на наступну сторінку, то над іншими частинами пишуть «Продовження таблиці» із зазначенням номера.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

Приклад побудови таблиці

		Назва таблиці					Таблиця (номер)	
Головка							Заголовки графа	
							Підзаголовки графа	
Рядки								

Боковик (заголовки рядків) Графи (колонки)

Заголовки таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони становлять одне речення із заголовком. Підзаголовки, які мають самостійне значення, пишуть з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки й підзаголовки граф зазначають в однині.

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При перенесенні таблиці на інший аркуш (сторінку) назву вміщують тільки над її першою частиною.

Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах одної сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, в другому випадку – боковик.

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...у табл. 1.» У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, у якому вони згадуються, посередині сторінки. Вище й нижче кожної формули повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Формули та рівняння у тексті слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу.

Номер формули або рівняння складається з номера розділу й порядкового номера формули (рівняння), відокремлених крапкою.

Наприклад: третя формула першого розділу позначається як «(1.3)». Номер формули зазначають на рівні формули в дужках у крайньому правому положенні у рядку.

Пояснення значень кожного символу й числового коефіцієнта потрібно давати з нового рядка.

Перший рядок пояснень починають з абзацу словом «де» без двокрапки.

Приклад

Коригування базової чисельності робітників здійснюється за формулою 1.3:

$$Ч_3^{nl} = Ч_6 \cdot K_Q \pm \Delta Ч, \quad (1.3)$$

де $Ч_3^{nl}$ – загальна чисельність персоналу в плановому періоді;

$Ч_6$ – чисельність персоналу базового періоду;

K_Q – коефіцієнт зміни обсягів виробництва планового періоду відносно базового;

$\Delta Ч$ – зміна чисельності в плановому періоді за пофакторним

розрахунком зміни продуктивності праці.

Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад «... у формулі (2.1)».

Наукове дослідження завершується списком використаних джерел. Відомості про джерела, що містяться у списку, необхідно давати відповідно до вимог державних стандартів.

У додатках розміщують матеріал, який не може бути послідовно розташований в основній частині через великий обсяг, суто технічний характер або внаслідок неможливості способу відтворення (викладений на папері іншого формату). У додатки можуть бути внесені окремі ілюстрації, таблиці, схеми тощо.

Додатки потрібно оформлювати як продовження рукопису на подальших сторінках, розташовуючи відповідно до появи посилань на них у тексті. Додатки повинні мати спільну з рукописом наскрізну нумерацію сторінок.

Додатки позначають послідовно великими літерами українського алфавіту, за винятком Г, Ґ, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад: Додаток А; Додаток Б. Якщо у тексті один додаток, то він позначається як Додаток А.

Ілюстрації, таблиці, формули та рівняння, що є у тексті додатків, нумерують у межах кожного додатка. Наприклад: третій рисунок Додатка А позначається як «Рисунок А.3» тощо.

При написанні курсової роботи здобувач повинен давати покликання на джерела, матеріали або окремі результати, які наводяться в дослідженні чи на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, завдання, задачі, питання, вивченню яких присвячена робота. Такі покликання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Покликатися потрібно на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна давати покликання лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Покликання подають у тексті роботи у квадратних дужках – [14, с. 20], де перша цифра – номер джерела у списку літератури, а друга – номер сторінки.

Запозичені висловлювання обов'язково беруть у лапки (оформлювати у вигляді цитати) та покликаються на першоджерело. Порухення цих вимог може призвести до кваліфікації дій автора як плагіату і, як наслідок, до недопущення роботи до захисту.

Приклад:

Цитата в тексті: «Результативність менеджменту – це ступінь досягнення бажаних результатів управлінської діяльності, визначених цілей стратегічного

або тактичного характеру» [13, с. 29].

Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст.

Пряме цитування конкретного джерела не повинно перевищувати 1-2 абзаців.

Кількість прямих цитат на одній сторінці роботи не повинна перевищувати 2–3.

Не потрібно подавати цитати у висновках.

Загальні вимоги до цитування такі:

– текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, у якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, які викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

– цитування повинне бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні не допускається;

– кожна цитата обов'язково супроводжується покликанням на джерело;

– при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами) потрібно бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні покликання на джерело;

– цитування не повинно бути ні надмірним, ні недостатнім;

– якщо автор курсової роботи виділяє деякі слова, то робить відповідне застереження, наприклад: (курсив наш. – М.Х.), (підкреслено мною. – М.Х.), (розрядка моя. – М.Х.).

7. ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

Згідно з Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки від 04.03.2022 року, з метою запобігання академічному плагіату при підготовці наукових робіт здійснюється перевірка курсових робіт на унікальність (можуть не вводитись такі структурні частини роботи як «Список використаних джерел» і «Додатки»).

Ознакою присутності/відсутності академічного плагіату у роботі є індекс унікальності (оригінальності) тексту, який розраховується автоматично рекомендованим до використання комп'ютерним програмним засобом і представляється у формі згенерованого відповідним програмним засобом звіту.

Індекс унікальності – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму матеріалу.

Академічний плагіат – оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) наукових результатів, отриманих та оприлюднених іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

Плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.

Різновиди академічного плагіату:

– привласнення авторства – оголошення себе автором чужого оригінального наукового твору; видання під своїм ім'ям наукового твору, написаного з іншими особами, без зазначення їх імен;

– копіювання значної частини чужих матеріалів у свою наукову роботу без внесення у запозичене жодних змін та без належного оформлення цитування;

– представлення поєднання власних та запозичених аргументів без належного цитування;

– приховане некоректне запозичення – включення у свою наукову роботу чужих матеріалів із внесенням незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них та ін.) та без належного оформлення цитування;

– самоплагіат – багаторазова публікація одних і тих же наукових результатів, отриманих автором самостійно;

– парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту на основі заміни слів (знаків), фразеологічних оборотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці, збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет;

– компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання чужих матеріалів з різних джерел (із зазначенням чи без зазначення джерела запозичення) без самостійного поглибленого дослідження проблеми, без внесення в них правок або шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

Для інтерпретації розрахованого значення індексу унікальності тексту для курсових робіт слід керуватись такими критеріями:

– високий рівень унікальності – 75–100% (робота допускається до захисту);

– середній рівень унікальності – 55–74% (робота потребує уваги з боку наукового керівника, може бути повернута на доопрацювання і повторну перевірку);

– низький рівень унікальності – 50–64% (робота потребує особливої уваги з боку наукового керівника; є потреба у доопрацюванні та повторній перевірці);

– недопустимо низький рівень унікальності – 39% і нижче (робота повинна бути відхилена і може бути прийнята до повторного розгляду лише за умов докорінної переробки).

Роботи з низьким індексом унікальності, як правило, не можуть бути оцінені вище «добре».

8. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконану й відповідно оформлену курсову роботу здобувач вищої освіти подає на кафедру менеджменту та адміністрування відповідно до графіка навчального плану. Її перевіряє науковий керівник, який допускає роботу до захисту.

Курсову роботу здобувач вищої освіти захищає перед комісією. Доповідь, як правило, триває близько 10 хвилин. Орієнтовна структура доповіді:

- виголошення теми дослідження, обґрунтування її актуальності та ступеня наукової розробки;
- формулювання наукового апарату дослідження;
- коротка характеристика розділів роботи;
- оголошення висновків до роботи.

Особливу увагу слід приділити характеристиці власного внеску в розробку проблеми.

Після доповіді здобувач вищої освіти відповідає на запитання викладачів.

Виступ оцінюють не лише за критеріями змісту, але й за компетентністю виступаючого. Помилки, неточності в доповіді, нездатність відповісти на запитання слухачів можуть впливати на загальну оцінку роботи.

Після проведення захисту курсової роботи, члени комісії в присутності здобувача вищої освіти виносять рішення про оцінку роботи. Курсова робота оцінюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання курсової роботи здійснюється в два етапи: попереднє оцінювання курсової роботи керівником та оцінювання в ході захисту курсової роботи (див. табл. 8.1).

При оцінювання курсової роботи керівником та в ході захисту враховується публікаційна активність студента, який захищає роботу.

Оцінка «90» та вище виставляється у разі наявності публікації / публікацій.

Оцінка за курсову роботу (ОК) визначається, як середнє арифметичне між оцінкою, отриманою за попереднє оцінювання курсової роботи керівником та оцінкою, отриманою здобувачем вищої освіти в ході захисту курсової роботи:

Таблиця 8.1

Критерії оцінювання курсової роботи

Елементи роботи, що підлягають оцінюванню	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
<i>Оцінювання курсової роботи керівником (ОКК): 100 балів</i>		
1. Своєчасне подання завершеної курсової роботи		10
2. Якість написання у тому числі:		90
Зміст	Наявність всіх структурних компонентів, стиль формулювання, відповідність поставленим завданням та назві роботи	8
Вступ	– актуальність і постановка проблеми (виявлення суперечностей, які зумовили актуальність проблеми); – рівень розробки проблеми (констатація наявності досліджень з проблеми); – об'єкт, предмет, мета, завдання (чіткість формулювання, логічність, відповідність і взаємно відповідність); – методи дослідження, їх відповідність меті та завданням	12
Основна частина	– глибина розкриття завдань дослідження; – доцільність і рівень використання джерел; – відповідність дослідницького матеріалу плану курсової роботи; – логіка викладу матеріалу; – наявність науково грамотно сформульованих власних думок, відповідність науковому стилю; – використання методів, задекларованих у вступі; – відповідність змісту сучасним науковим дослідженням з обраної проблеми.	30
Висновки	– відповідність логіки побудови висновків поставленим меті та завданням; – адекватність та обґрунтованість висновків.	15
Список використаних джерел	– кількість літературних джерел; – наявність сучасних актуальних джерел з досліджуваної проблеми; – відповідність оформлення списку використаних джерел бібліографічним вимогам.	15
Оформлення роботи	Відповідність вимогам до оформлення курсових робіт (шрифт, обсяг, цитування та посилання на джерела, таблиці, рисунки, додатки тощо).	10
<i>Оцінювання курсової роботи членами комісії у процесі її захисту (ОКЗ): 100 балів</i>		
Захист роботи	логічне та аргументоване викладання матеріалу	20
	наявність елементів наукової творчості та самостійності	40
	володіння студентом матеріалами роботи	20
	аргументовані відповіді на запитання членів комісії	20

$$OK = (OKK + OKZ) / 2 \quad (8.1)$$

де OK – оцінка за курсову роботу;

ОКК – оцінка, отримана за попереднє оцінювання курсової роботи керівником;

ОКЗ – оцінка, отримана здобувачем вищої освіти в ході захисту курсової роботи.

У табл. 8.2 приведено шкалу оцінювання диференційованого заліку.

Таблиця 8.2

Шкала оцінювання диференційованого заліку

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Отримана оцінка за результатами захисту курсової роботи виставляється керівником до «Залікової книжки» та відомості обліку успішності. Якщо курсова робота не подана своєчасно на кафедру без поважної причини, не пройшла перевірку на унікальність тексту, здобувач не з'явився на захист або науковий керівник не рекомендує її до захисту, то здобувач вищої освіти отримує за курсову роботу оцінку «незадовільно». У такому випадку здобувач вищої освіти за рішенням комісії виконує курсову роботу за новою темою або доопрацьовує попередню роботу в термін, визначений графіком навчального процесу

В інших випадках (хвороба, відрадження, тощо) здобувач вищої освіти має право на продовження термінів семестрового контролю.

Курсові роботи зберігаються на кафедрах протягом трьох років, після чого знищуються згідно з актом, який підписує спеціально організована комісія із членів кафедри та представників деканату факультету.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адізес І. Ідеальний керівник. Чому ним неможливо стати. Київ : Наш формат, 2017. 288 с.
2. Баєва О. В. Менеджмент і адміністрування: в 2 ч. Ч. І. Історія менеджменту. Теорія організацій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [О. В. Баєва, Л. В. Лазоренко, Н. І. Новальська та ін.]; за ред. О. В. Баєвої, Н. І. Новальської. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. 336 с.
3. Баєва О. В. Менеджмент і адміністрування: в 2 ч. Ч. II. Менеджмент : навч. посіб. / [О. В. Баєва, Н. І. Новальська, Л. О. Згалат-Лозинська]; за ред. О. В. Баєвої, Н. І. Новальської. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. 326 с.
4. Балановська Т. І., Гоголю О. П., Кубіцький С. О., Михайліченко М. В., Троян А. В. Управління організацією : навч. посіб. Київ : ФОП Ямчинський О. В., 2021. 464 с.
5. Балановська Т. І., Гоголю О. П., Троян А. В. Менеджмент: навч. посіб. Київ : ЦП «Компринт», 2017. 465.
6. Бардась А. В., Бойченко М. В., Дудник А. В. Менеджмент : навч. посіб. Дніпропетровськ : Герда, 2014. 344 с.
7. Виноградова О. В., Євтушенко Н. О. Групова динаміка та комунікації : навч. посіб. Київ : ДУТ, 2018. 223 с.
8. Гетьманчук М. П., Гетьманчук П. М., Гнатюк С. С., Йосифович Д. І. Конфліктологія: навч. посіб. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ., 2016. 343 с.
9. Гірняк О. М., Лазановський П. П. Менеджмент у лекційному викладі: навч. посіб. Львів : Українська академія друкарства, 2018. 232 с.
10. Гуторова О. О. Менеджмент організації : навч. посіб. Харків : Харк. нац. аграр. ун-т., 2017. 267 с.
11. Діксіт А., Нейлбафф Б. Мистецтво стратегії. Путівник до успіху в житті та бізнесі від експертів теорії гри. Львів : Видавництво Старого Лева. 2019. 608с.
12. Друкер П. Виклики для менеджменту ХХІ століття. Київ : КМ-Букс. 2020. 240 с.
13. Єременко Л. В. Конфліктологія : навч. посіб. Мелітополь : ФО-П Однорог Т. В., 2018. 219 с.
14. Захарчин Г. М., Винничук Р. О. Управління конфліктами : навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 160 с.
15. Ігнат'єва І. А. Стратегічний менеджмент: підручник. Київ : Каравела. 2019. 464 с.
16. Ковтун Н. С., Літовченко Б. В. Історія вчень менеджменту. Практикум : навч. посіб. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 75с.
17. Колот А. М., Цимбалюк С. О. Мотиваційний менеджмент : підручник. Київ : КНЕУ, 2014. 479 с.

18. Конфліктологія : навч. посіб. / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, В. Д. Воднік та ін. Харків : Право, 2012. 128 с.
19. Конфліктологія та теорія переговорів : підручник / Є. В. Тихомирова, С. Р. Постоловський. 2-ге вид., випр. Суми : Університет. книга, 2018. 240 с.
20. Ладонько Л. С., Михайловська О. В., Філіпова Н. В. Менеджмент: теорія та практика : навч. посіб. Чернігів : ЧНТУ, 2015. 153 с.
21. Мармаза О. І. Основи теорії менеджменту : навч.-метод. посіб. Харків : ТОВ «Планета-принт», 2015. 139 с.
22. Матвійчук Т. Ф. Конфліктологія: навч.-метод. посіб. Львів : Вид-во «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2018. 76 с.
23. Менеджмент. Дайджест. Цитата тижня. URL : <https://www.management.com.ua/cit.php>
24. Менеджмент : навч. посіб. / [Г. О. Дорошенко та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г. О. Дорошенко. Харків : ВСВ-Принт, 2015. 299 с.
25. Менеджмент : навч. посіб. / за заг. ред. Г. Є. Мошека. Київ : Ліра-К, 2016. 548 с.
26. Менеджмент : навч. посіб. / Н. Є. Муромець, Ю. В. Мирошниченко, Д. О. Корсаков. Харків : Мезіна В.В. 2017. 322 с.
27. Менеджмент : навч. посіб. / Н. С. Краснокутська, О. М. Нащекіна, О. В. Замула та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.
28. Менеджмент організацій: навч. посіб. для студентів-магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / Укладачі: Л.Є. Довгань, І.П. Малик, Г.А. Мохонько, М.В. Шкробот. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 271 с.
29. Михайлов С. І. Менеджмент: навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 536 с.
30. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті : навч. посіб. / за ред. О. В. Сметанко. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 456 с.
31. Негрей М. В., Тужик К. Л. Теорія прийняття рішень: навч. посіб. Київ : ЦУЛ. 2018. 272 с.
32. Олійник О. О. Соціальна відповідальність : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2016. 222 с.
33. Основи менеджменту : навч. посіб. [для студ. вищ.навч. закл.] / І. О. Щєбликіна, Д. В. Грибова. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2015. 483 с.
34. Основи менеджменту : підручник для студентів ВНЗ / кол. авторів; за ред. А.А. Мазаракі; Харків: Фоліо, 2014. 846 с.
35. Основи менеджменту. Теорія і практика : навч. посіб. / Г. Є. Мошек, І. П. Миколайчук, Ю. І. Палеха, Ю. В. Поканевич, А. С. Соломко, О. В. Коваленко, Н. В. Коваленко, В. С. Ціпуринда, Г. П. Сиваненко,

О. І. Бело́ва; за заг. ред. проф. Моше́ка Г. Є. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 528 с.

36. Осовська Г. В. Кому́нікації в менеджменті : курс лекцій. Київ : Кондор, 2017. 218 с.

37. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент : підручник. 4-е вид., переробл. і доп. Київ : Кондор-Видавництво, 2015. 563 с.

38. Охрі́менко О. О., Іванова Т. В. Соці́альна відпові́дальність : навч. посіб. Київ : Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». 2015. 80 с.

39. Пили́пенко О. В. Стратегі́чний аналі́з : навч. посіб. Київ : ВД «Персонал», 2018. 350 с.

40. Подольчак Н. Ю. Стратегі́чний менеджмент : навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. 400 с.

41. Попова В. Д. Стратегі́чний аналі́з : навч. посіб. Чернівці : ЧНУ, 2018. 157 с.

42. При́йняття управлі́нських ріше́нь: навч. посіб. / Ю. Є. Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасі́чник та ін. за ред. Ю. Є. Петруні. Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів. 2015. 209 с.

43. Сні́тко Є. О., Завгоро́дня Є. Є. Менеджмент: підруч. для студ. ден. та заоч. форм навч. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньою програмою «Менеджмент організацій і адміністрування». Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2018. 281 с.

44. Стахі́в О. Г., Явню́к О. І., Волощу́к В. В. Основи менеджменту : навч. посіб. / За наук. ред. док. екон. наук, проф. М. Г. Бойко. Івано-Франківськ : «Лілея-НВ», 2015. 336 с.

45. Страпчу́к С. І., Миколенко О. П., Попова І. А., Пустова В. В. Менеджмент : навч. посіб. для здобув. вищ. освіти. Львів : Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 356 с.

46. Теорія прийняття рішень: навч. посіб. / М. Бутко, І. Бутко, В. Мащенко, М. Мурашко та ін. Київ : Центр навчальної літератури. 2018. 360 с.

47. Управління персоналом : підручник / О. М. Шубалий, Н. Т. Рудь, А. І. Гордійчук, І. В. Шубала, М. І. Дзямулич, О. В. Потьомкіна, О. В. Середя; за заг. ред. О. М. Шубалого. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 404 с.

48. Федоренко В. Г. Менеджмент: підручник. 3-тє вид., переробл. і доп. Київ : Алерта, 2015. 492 с.

49. Шкі́льняк М. М, Овсяню́к-Бердаді́на О. Ф., Кри́сько Ж. Л., Демкі́в І. О. Менеджмент : навч. посіб. Тернопіль : Крок, 2017. 252 с.

50. Шоробу́ра І. М. Менеджмент : навч. посіб. Хмельницький : Видавець ФОП Цюпак, 2014. 457 с.

Рекомендовані періодичні видання

1. Актуальні проблеми економіки.
2. Бізнес Інформ.
3. Бізнес-навігатор.
4. Вісник економічної науки України.
5. Вісник національної Академії наук України.
6. Вісник Української Академії державного управління при Президентові України.
7. Глобальні та національні проблеми економіки.
8. Економіка і організація управління.
9. Економіка і управління.
10. Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики.
11. Економіка. Менеджмент. Бізнес.
12. Економічний часопис – XXI.
13. Ефективна економіка.
14. Маркетинг і менеджмент інновацій.
15. Менеджер. Вісник Донецького державного університету управління.
16. Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку.
17. Менеджмент.
18. Проблеми і перспективи економіки та управління.
19. Розвиток методів управління та господарювання на транспорті.
20. Статистика України.

Додаток А

Зразок титульного аркушу курсової роботи

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра менеджменту та адміністрування

**КУРСОВА РОБОТА
З МЕНЕДЖМЕНТУ**

на тему:

**«Теоретико-методичні основи управління зовнішньоекономічною
діяльністю підприємства»**

Виконав: ст. гр. Мен-24

Сергій МЕЛЬНИК

Перевірив: к.е.н., доц.

Павло ГОРБАЧ

Луцьк – 2022

Додаток Б

Приклад змісту

Тема курсової роботи – *Теоретико-методичні основи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства*

Вступ 3

1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства як об'єкт управління

2. Особливості управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства

3. Методичні підходи до оцінки дієвості системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Додаток В

Приклад формулювання окремих складових елементів вступу курсової роботи з менеджменту

Тема курсової роботи – *Теоретико-методичні основи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства*

Актуальність теми. Сучасні умови господарювання обумовлюють ...

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є розроблення теоретичних та методичних основ щодо удосконалення управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.

Згідно з визначеною метою у роботі поставлено такі *завдання*:

- розкрити економічну сутність зовнішньоекономічної діяльності підприємства як об'єкта управління;
- розглянути особливості управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства;
- дослідити сучасні методичні підходи до оцінки ефективності системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.

Об'єктом дослідження є процес управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні та методичні аспекти управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.

Методи дослідження. Загальною методологічною основою дослідження стали наукові досягнення вітчизняних і зарубіжних вчених у сфері управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства. Для досягнення мети роботи використано низку загальнонаукових і спеціальних методів дослідження: аналіз і синтез при дослідженні існуючих підходів до визначення змісту поняття «зовнішньоекономічна діяльність підприємства»; наукова абстракція для дослідження теоретичних та практичних аспектів процесу управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства; графічний та табличний (для наочного представлення результатів дослідження).

Додаток Д

Приклад оформлення бібліографічного опису літературних джерел,
використаних у курсовій роботі, з урахуванням Національного стандарту
України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 4. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с.
два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с.
три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнєцов М. А., Фоменко К. І., Кузнєцов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.
чотири і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.
автор(и) та редактор(и)/упорядники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с. 3. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.:

Т. О. Коломоець, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с.

Продовження додатку Д

1	2
Багатотомні видання	<p>1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.</p> <p>2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницького, 2015. Т. 1. 306 с.</p> <p>3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницького, 2017. Т. 1. 382 с.</p>
Автореферати дисертацій	<p>1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.</p> <p>2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.</p> <p>3. Кулінич О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.</p>
Дисертації	<p>1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с.</p> <p>2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p> <p>3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p>
Архівні документи	<p>1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p> <p>2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p> <p>3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>
Патенти	<p>1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.</p> <p>2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p>

Продовження додатку Д

1	2
Препринти	<p>1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p> <p>2. Шиялев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).</p>
Стандарти	<p>1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.</p> <p>3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с..</p>
Каталоги	<p>1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с.</p> <p>2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с.</p> <p>3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.</p>
Бібліографічні покажчики	<p>1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с.</p> <p>2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10).</p> <p>3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).</p>
Частина видання книги	<p>1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i> : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493.</p> <p>2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом</i> : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212.</p> <p>3. Коломоець Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоець. Київ, 2009. С. 195–197.</p>

Продовження додатку Д

1	2
Частина видання матеріалів конференцій (тези доповідей)	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>3. Кононенко Н. Методологія толерантності в системі суспільних відносин. <i>Формування толерантного свідомості в суспільстві</i> : матеріали VII міжнарод. антитерорист. форуму (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Київ, 2011. С. 145–150.</p>
Частина довідкового видання	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p> <p>3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</p>
Частина продовжуваного видання	<p>1. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формування їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p> <p>3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.</p>
Частина періодичного видання (журналу, газети)	<p>1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>2. Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.09.2022).</p> <p>2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsei.org.ua/5_2017/32.pdf (дата звернення: 19.09.2022).</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20 – 27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.09.2022).</p>

Навчально-методичне видання

Буняк Надія Михайлівна

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З
МЕНЕДЖМЕНТУ**

Друкується в авторській редакції

Підп. до друку __.10.2022. Формат 60x84/16. Папір офс.
Гарн. Таймс New Roman. Ум. друк. арк 1,45
Тираж 50 прим.

